

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **Ing. K. W.**, zast. Mgr. Theobaldem Ptoszkem, advokátem, se sídlem Horní 1642/55A, Ostrava, proti žalovanému: **Finanční úřad pro Moravskoslezský kraj**, se sídlem Na Jízdárně 3, Ostrava, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 2. 2024, č. j. 22 A 64/2021-58,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Žalobce se u Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) žalobou domáhal ochrany před nezákonnými zásahy, které spojoval s činností žalovaného týkající se evidence daní. Konkrétně rozporoval intervence žalovaného do systému evidence daní z příjmů fyzických osob a neposkytování požadovaných souvisejících dokumentů.

[2] Krajský soud žalobu usnesením ze dne 11. 5. 2023, č. j. 22 A 64/2021-28, odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Učinil tak, neboť shledal všechna žalobní tvrzení (kromě jedné výjimky) i po obdržení reakce na výzvu k odstranění vad žaloby věcně neprojednatelnými pro nesrozumitelnost. Příslušnou žalobní argumentaci označil za rozbředlou, všeobjímající a rozpornou, přičemž v ní nebylo uvedeno, jak a čím konkrétně byla zasažena veřejná subjektivní práva žalobce, ani se na základě ní nemohl zabývat včasností podání žaloby. Za jedinou schopnou posouzení označil krajský soud námitku týkající se neposkytnutí úředního záznamu ze dne 20. 4. 2021, č. j. 1646685/21/3200-11450-810208, žalovaným. S ohledem na povahu předmětné písemnosti však shledal, že její neposkytnutí zjevně a nepochybně nemohlo být zásahem do práv žalobce v souvislosti s evidencí daní.

[3] Nejvyšší správní soud uvedené usnesení ke kasační stížnosti žalobce rozsudkem ze dne 1. 11. 2023, č. j. 4 Afs 233/2023-42, zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. Shledal totiž, že neposkytnutí zmíněného úředního záznamu může představovat nezákonný zásah do veřejných subjektivních práv žalobce souvisejících s evidencí daní ve smyslu § 82 s. ř. s. Uložil proto krajskému soudu, aby se příslušným žalobním bodem

věcně zabýval. Ohledně zbylých tvrzených zásahů pak dal krajskému soudu za pravdu, že byly pro nesrozumitelnost věcně neprojednatelné.

[4] Krajský soud se tedy věci zabýval znovu, načež usnesením ze dne 15. 2. 2024, č. j. 22 A 64/2021-58, žalobu v části týkající se nezákonného zásahu v podobě nevydání zmíněného úředního záznamu vyloučil k samostatnému projednání a rozhodnutí (výrok I.) Ve zbytku žalobu opětovně odmítl (výrok II.) a pro související část žalobního řízení nepřiznal žádnému z účastníků náhradu nákladů řízení (výrok III).

[5] I proti poslední zmíněnému usnesení krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost a její doplnění, kde jej napadl v celém rozsahu.

[6] K výroku I. napadeného usnesení stěžovatel v doplnění kasační stížnosti uvedl, že vyloučení příslušné části žaloby k samostatnému projednání postrádá logiku a je v rozporu s principem procesní ekonomie i samotným § 39 odst. 2 s. ř. s. Krajský soud zvolil předmětný postup pouze proto, aby se nemusel zabývat všemi žalobními body. Stěžovatel v tom spatřuje porušení jeho práva na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, neboť se jednalo o projev libovůle orgánu veřejné moci. Dále stěžovatel obsáhle rozporoval postup krajského soudu v následném řízení o vyloučené části žaloby a v řízeních o žalobách proti správním rozhodnutím žalovaného.

[7] K výroku II. napadeného usnesení pak stěžovatel uvedl, že v předmětném jednání krajského soudu spatřuje porušení čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a také nerespektování závazného právního názoru Nejvyššího správního soudu. Krajský soud neměl odmítnout příslušnou část žaloby. Namísto toho měl po obdržení zrušujícího rozsudku Nejvyššího správního soudu vydat výzvu k odstranění vad žaloby, resp. výzvu k doplnění žaloby a připsat týkající se ústního jednání. I tímto svým jednáním se krajský soud snaží vyhnout věcnému posouzení případu.

[8] Stěžovatel považuje všechny žalobní body předestřené v žalobě a v jejím doplnění za srozumitelné a věcně projednatelné. Nejvyšší správní soud podle něj neshledal až na jednu výjimku všechny žalobní body (tvrzené zásahy) pro nesrozumitelnost neprojednatelnými. Stěžovatel neshledává rozdíl ve srozumitelnosti žalobního bodu, jež byl shledán projednatelným, a ostatními žalobními body. Krajský soud se tedy s nimi všemi měl věcně vypořádat. Odůvodnění napadeného usnesení je však zcela nedostatečné, přičemž je opsané z předchozího zrušeného usnesení krajského soudu.

[9] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se s napadeným usnesením plně ztotožňuje.

[10] Nejvyšší správní soud nejprve přistoupil k posouzení toho, zda je podaná kasační stížnost přípustná.

[11] Podle § 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s., *kasační stížnost je dále nepřijatelná proti rozhodnutí, jímž se pouze upravuje vedení řízení.*

pokračování

[12] Nejvyšší správní soud již v usnesení ze dne 14. 7. 2004, č. j. 2 Afs 3/2003-46, vyslovil, že je-li kasační stížností napaden výrok o spojení věcí ke společnému projednání, je třeba kasační stížnost odmítnout jako nepřipustnou, neboť je napadeno rozhodnutí, jímž se pouze upravuje vedení řízení. Tento závěr je nepochybně možné vztáhnout také na procesní situaci, kdy krajský soud ke společnému projednání věci nespojuje, ale naopak je k samostatnému projednání vylučuje, což ostatně Nejvyšší správní soud potvrdil v rozsudku ze dne 30. 10. 2014, č. j. 10 As 51/2014-179.

[13] V nyní řešeném případě krajský soud v předchozím řízení podle § 39 odst. 2 s. ř. s. vyloučil ve výroku I. část žaloby k samostatnému projednání a rozhodnutí. V daném rozsahu se tudíž jedná o rozhodnutí procesní povahy, jímž se ve smyslu § 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s. upravuje vedení řízení. O skutečnosti, že proti výroku I. není kasační stížnost přípustná, byl stěžovatel krajským soudem v napadeném usnesení řádně poučen.

[14] Nejvyšší správní soud proto příslušnou část kasační stížnosti směřující proti výroku I. usnesení krajského soudu shledal nepřipustnou ve smyslu § 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s. Pro úplnost ještě dodává, že v dotčeném postupu krajského soudu nelze spatřovat ani rozpor s předchozím zrušujícím rozsudkem Nejvyššího správního soudu, neboť ten následnému vyloučení příslušné části žaloby nikterak nebránil. Pouze jím bylo krajskému soudu uloženo, aby se příslušnou částí žaloby (zásahem) zabýval znovu. Postup krajského soudu ve vyloučeném řízení pak nyní Nejvyššímu správnímu soudu nepřisluší přezkoumávat, avšak může být posouzen později v rámci přezkumu rozhodnutí, které z něj vzejde. To stejné platí i pro další řízení o žalobách stěžovatele, jež krajský soud vede.

[15] Podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s., *kasační stížnost je dále nepřipustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.*

[16] Smyslem citovaného ustanovení je zamezit tomu, aby se Nejvyšší správní soud musel zabývat znovu věcí, u které již jedenkrát svůj právní názor vyslovil, a kdy se tímto právním názorem krajský soud řídil. Ostatně i kasační soud je svým předchozím vysloveným právním názorem vázán, jestliže rozhoduje za jinak nezměněných poměrů v téže věci o kasační stížnosti proti novému rozhodnutí krajského soudu. Právním názorem je přitom třeba rozumět vyjádřený závěr o aplikaci a interpretaci práva, jež bylo nebo mělo být užito v rozhodované věci a jímž se soud zabýval ke kasačním námitkám, nebo jímž se zabýval nad jejich rámeč (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 7. 2008, č. j. 9 Afs 59/2007-56, č. 1723/2008 Sb. NSS). Z citovaného pravidla existují i výjimky. O ty však v nyní řešené věci nejde a ani to stěžovatel nenamítá.

[17] V daném případě se jedná o opakovanou kasační stížnost téhož stěžovatele, který výslovně namítá, že se krajský soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu. Ten však z obsahu kasační stížnosti zjistil, že stěžovatel uplatněnými námitkami napadá *de facto* i *de iure* výhradně právní závěry, k nimž dospěl Nejvyšší správní soud ve svém dřívějším zrušujícím rozsudku v této věci, případně si je nesprávně vykládá, přičemž z napadeného usnesení vyplývá, že krajský soud v rozporu s nimi nepostupoval.

[18] Stěžovatel namítá nedostatečnost odůvodnění napadeného usnesení týkající se odmítnutí části žaloby pro její věcnou neprojednatelnost z důvodu nesrozumitelnosti. K tomu poukazuje na skutečnost, že krajský soud předmětnou pasáž odůvodnění doslovně převzal z jeho předchozího zrušeného usnesení. Nejvyšší správní soud ve svém zrušujícím rozsudku k předchozímu usnesení krajského soudu konstatoval, že „[n]apadené usnesení krajského soudu tedy netrpí vadou nepřezkoumatelnosti.“ Uvedený závěr se přirozeně vztahoval i na tu část usnesení, kde krajský soud shledal tvrzené zásahy věcně neprojednatelnými pro nesrozumitelnost. Pokud tedy předmětnou část odůvodnění přebíral do odůvodnění svého nového usnesení, nelze jej nyní považovat za nedostatečné, resp. nepřezkoumatelné.

[19] Kromě nedostatečnosti předmětné části odůvodnění napadeného usnesení rozporuje stěžovatel opětovně také její správnost, neboť má za to, že všechny jím tvrzené zásahy byly podány srozumitelně, a byly tedy věcně projednatelné. I tímto se Nejvyšší správní soud ve svém zrušujícím rozsudku zabýval, přičemž potvrdil, že krajský soud odmítl příslušnou část žaloby správně. Výslovně k dané otázce uzavřel, že „nelze shledat vadným závěr krajského soudu o tom, že podoba žalobních podání mu neumožnila případ věcně projednat.“ Předmětnou část odůvodnění a související výrok o odmítnutí části žaloby tedy nelze považovat ani za nezákonné či rozporné s předchozím zrušujícím rozsudkem Nejvyššího správního soudu. Zároveň není správné ani tvrzení stěžovatele o tom, že Nejvyšší správní soud neshledal příslušné tvrzené zásahy pro jejich nesrozumitelnost za věcně neprojednatelné. Proto nelze krajskému soudu ani vytýkat, že po obdržení zrušujícího rozsudku nevydal další výzvu k odstranění vad žaloby a připsal ohledně ústního jednání.

[20] S ohledem na vše uvedené je možné shrnout, že se stěžovatel ve své druhé kasační stížnosti fakticky domáhá přezkumu otázek, které již Nejvyšší správní soud závazně posoudil v řízení o první kasační stížnosti stěžovatele. Svými předchozími závěry je Nejvyšší správní soud vázán, takže se nemůže od nich odchýlit či je opětovně posuzovat. Kasační stížnost směřující proti výroku II. usnesení krajského soudu je proto nepřípustná podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s.

[21] Nejvyšší správní soud na základě výše uvedeného odmítl kasační stížnost pro nepřípustnost podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 120 s. ř. s. O nákladech řízení o kasační stížnosti pak rozhodl podle § 60 odst. 3 věty první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. července 2024

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu

pokračování

4 Afs 31/2024-83